

Referat fra Samvirkets kvartalsmøde d. 24. september 2024

1. Velkomst og navnerunde

Mikrofonen gik salen rundt. Der var lidt over 40 deltagende til stede ved mødets start.

2. Politiets tryghedsbarometer

Politiet orienterede om tryghedsudfordringer i området. Bemærkningen var at det var historisk roligt og fredeligt i området. Udfordringer med særligt færdselskulturen, og diverse hotspots hvor der opstår større grupperinger som skaber utryghed. Nogle gange også med hash-handel. Meldingen fra betjentene på patrulje er at de mest kriminelle beboere, laver deres kriminalitet andetsteds. Mange der begår tung kriminalitet, afsoner i øjeblikket.

I de sidste tre måneder har der været ét indbrud i Gellerup og Toveshøj. Mange med dårlig færdselskultur på særligt el-crosser o.l. Fire bilbrande på tre måneder. Fem brande i skraldespande, enkelte lejlighedsbrande. Syv tyverier. Overordnet set lav værdi. Generelt stille både i Gellerup-Toveshøj og Bispehaven.

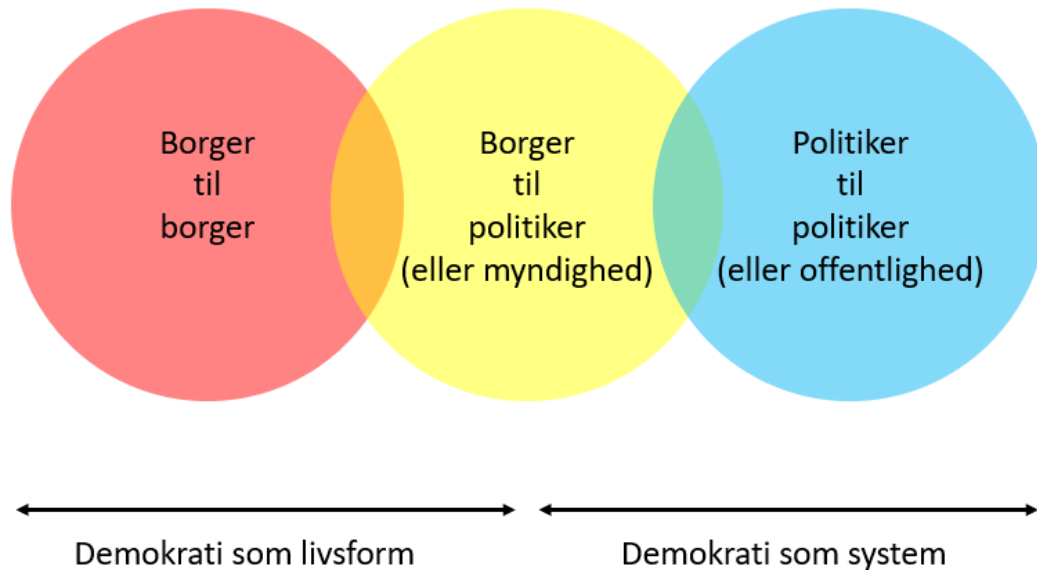
3. Intro til demokratisk værtskab

Mange borgere oplever *demokratisk udenforskab*. Med det menes, at selvom de fleste stemmer ved valg, føler mange sig ikke repræsenteret i det demokratiske system, og oplever, at adgangen til den offentlige samtale er uoverskuelig og utilgængelig. For nogle bliver det offentlige rum måske ligefrem et fjendtligt sted, fordi de bliver mødt med manglende interesse, modstand eller stigmatisering. Jonas Lieberkind fra DPU peger i sin forskning på, at denne oplevelse er udbredt blandt unge, og demokratiundersøgelser viser, at den sandsynligvis også gælder andre underrepræsenterede grupper som f.eks. minoritetsborgere eller socialt udsatte borgere.

Det demokratiske udenforskab rummer et dobbelt problem. For det første er udenforskab allerede i sig selv en demokratisk udfordring - for samfundet, fordi det svækker sammenhængskraften, og for borgeren fordi det skaber eksklusion. For det andet skaber udenforsket med Jonas Lieberkinds ord demokratisk ulighed, som gør det vanskeligt for borgere med lav demokratisk selvtillid selv at forandre deres livssituation ved at gøre deres stemme

Samvirket er et mødeforum for frivillige og offentlige personer i Gellerupområdet, der repræsenterer klubber og idrætsforeninger, kulturelle foreninger, GLOBUS1, skoler, biblioteket, Folkeinformation, kirken, de lokale moskeer, fællesrådet, lokalpolitiet, social- og beskæftigelsesforvaltningen, ildsjæle, boligforeningen samt afdelingsbestyrelserne i Gellerup og på Toveshøj

gældende.

Frit efter Hal Koch og Alf Ross

I vores arbejde – dels med at introducere den engelsk-amerikanske *community organising*-tradition i Danmark gennem borgeralliancen Medborgerne på Nørrebro og Nordvest i København; dels med over 10 års udvikling og drift af foreningen Sager der Samler, der siden 2012 har været en platform for selvorganiserede initiativer fra borgere i Aarhus – kan vi se, hvor vigtigt værtskab er som metode til at understøtte især sårbare borgeres vej fra marginaliseret til ligeværdig deltager i demokratiske fællesskaber.

Vi kalder vores praksis for *demokratisk værtskab*. Det er en metode til at komme mennesker i møde og støtte dem i at bruge deres stemme og handlekraft i og med et fællesskab.

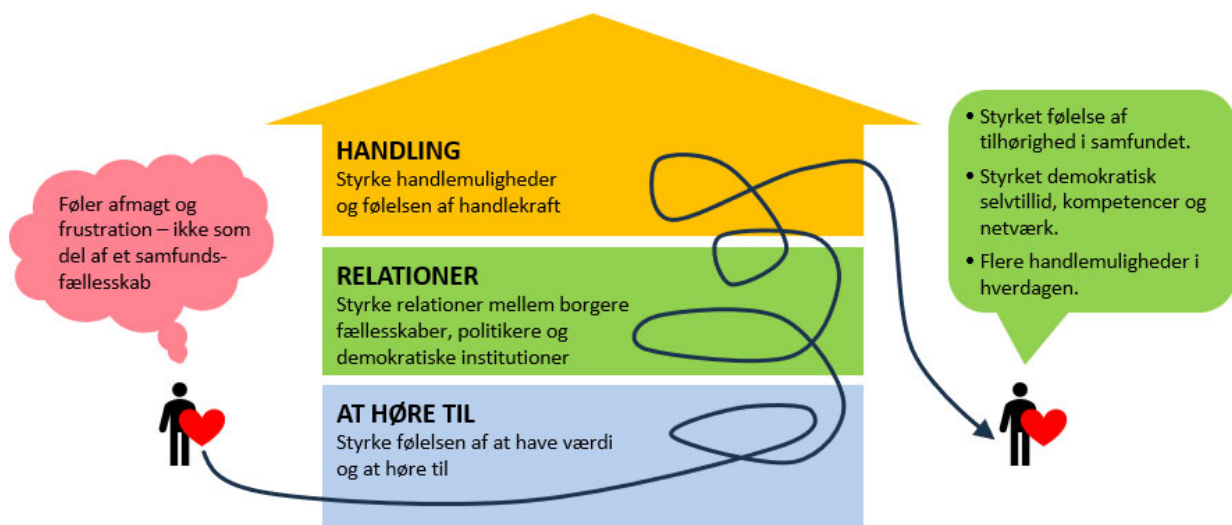
Centralt for denne tilgang, hvis effekt er dokumenteret af VIVE og RUC i deres evaluering af et 3-årigt projekt i samarbejde mellem Sager der Samler, Aarhus Kommune og Socialstyrelsen, er, at værtskabet ikke er bygget op om specifikke events eller arrangementer, men er indlejret i en hverdagspraksis – lidt på samme måde som det pædagogiske samvær på højskoler og efterskoler.

Metoden kan anvendes af alle, der vil understøtte deltagelse. Den tager udgangspunkt i, at man i mødet med borgere påtager sig et værtskab, der opfylder tre formål:

Samvirket er et mødeforum for frivillige og offentlige personer i Gellerupområdet, der repræsenterer klubber og idrætsforeninger, kulturelle foreninger, GLOBUS1, skoler, biblioteket, Folkeinformation, kirken, de lokale moskeer, fællesrådet, lokalpolitiet, social- og beskæftigelsesforvaltningen, ildsjæle, boligforeningen samt afdelingsbestyrelserne i Gellerup og på Toveshøj

1. Styrke den enkelte borgers følelse af at høre til.
2. Styrke relationer mellem borgere, fællesskaber, politikere og demokratiske institutioner.
3. Styrke den enkelte borgers handlemuligheder og følelse af handlekraft.

Demokratisk værtskab model

Dette projekt har til formål at styrke demokratiske selvtillid og sammenhængskraft ved at udbrede demokratisk værtskab som metode i lokalområder, så borgere – og især dem, der oplever demokratisk udenforskab, i deres møde med boligsociale medarbejdere,

foreningsfrivillige, klubpædagoger og bibliotekarer vil få mere vedholdende og kvalitativ støtte til at bruge deres stemme og deres handlekraft i og med lokale fællesskaber. Dette gør vi ved at udvikle praksisfællesskaber for demokratiske værter i fire forskellige byområder, der på hver sin måde rummer en stor andel af borgere, der er underrepræsenterede i vores demokratiske system.

Bydelsmødrene fortalte om deres forsøg på at få politikerne i tale omkring fusioneringen af

Case - Bydelsmødrene

Samvirket er et mødeforum for frivillige og offentlige personer i Gellerupområdet, der repræsenterer klubber og idrætsforeninger, kulturelle foreninger, GLOBUS1, skoler, biblioteket, Folkeinformation, kirken, de lokale moskeer, fællesrådet, lokalpolitiet, social- og beskæftigelsesforvaltningen, ildsjæle, boligforeningen samt afdelingsbestyrelserne i Gellerup og på Toveshøj

Ellehøjskolen og den nye skole i Gellerup. Fortæller blandt andet om mangel på tillid til medier og politikerne der afholdt fra at kæmpe for at stoppe fusionen. Givende at holde møde med forældre og byrådspolitikerne – rigtig sundt at få mulighed for at få sagt sin mening og blive hørt. Det endte med at skolefusionen blev trukket tilbage. "Kan det lade sig gøre at råbe højt, og sige sin mening. Ja!" Godt at blive taget seriøst. Næste skridt at snakke statsborgerskab med folketingsmedlemmer.

4. Aarhus Kommunes perspektiv: Hvordan ser det ud? Hvorfor er det vigtigt?

Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune fortalte om en spritny demokratiundersøgelse under Det Vilde Problem *Den Demokratiske Samtale*.

Link til undersøgelsen: <https://faellesomaarhus.aarhus.dk/media/xlxjui3o/undersoegelse-af-den-demokratiske-samtale-silverlining-research-for-aarhus-kommune-24092024.pdf>

Hvorfor er det vigtigt at man føler sig inkluderet i fællesskaberne, har demokratisk selvtillid og føler sig hørt? Sammenhængskraft i samfundet m.v.

Har foretaget undersøgelse til at sætte retningen for det videre arbejde med den demokratiske samtale. Meget kommunefokuseret på møde med kommunen, møde med medarbejdere m.v.

Undersøgelsen viser bl.a. at kun 16% af Aarhusianerne i høj grad/meget høj grad har tillid til politikere generelt. Domstole og politi oplever generelt rigtig høj tillid.

Demokratisk selvtillid: I hvor høj grad føler folk de har noget at bidrage med, er værd at lytte til og om politik er for komplekst. Mange synes politik kan være for komplekst til at følge med i, men tallet er faldende.

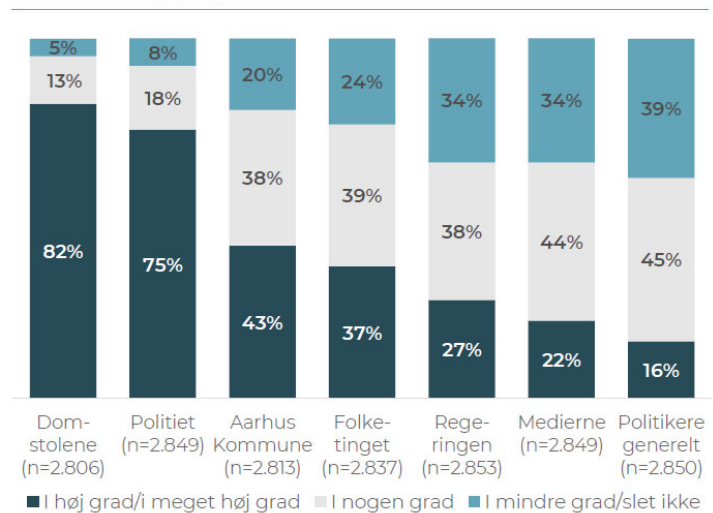
Demokratisk deltagelse: Åbenlyst at des mindre barrierer des større deltagelse. Udover valgdeltagelse er særligt hverdagsnære aktiviteter velbenyttede.

Undersøgelsen viser at folk deltager når de har noget på hjerte, men eller ikke ønsker at deltage mere. Det er et symptom på et velfungerende demokrati.

TILLID, SELVTILLID OG LIVSMESTRING

STOR FORSKEL I TILLIDEN TIL DEMOKRATISKE INSTITUTIONER

Demokratisk tillid: I hvilken grad har du tillid til følgende institutioner og grupper?

Note: respondenter, der har svaret "ved ikke", udgår.

Samvirket er et mødeforum for frivillige og offentlige personer i Gellerupområdet, der repræsenterer klubber og idrætsforeninger, kulturelle foreninger, GLOBUS1, skoler, biblioteket, Folkeinformation, kirken, de lokale moskeer, fællesrådet, lokalpolitiet, social- og beskæftigelsesforvaltningen, ildsjæle, boligforeningen samt afdelingsbestyrelserne i Gellerup og på Toveshøj

DEMOKRATISK DELTAGELSE

STØRSTEDELEN AF BORGERNE HAR DISKUTERET ELLER DEBATTERET SAMFUNDSPROBLEMER MED ANDRE

Hvilke af følgende aktiviteter har du deltaget i indenfor de seneste 5 år? (n=2.824)

Note: respondenter, der har svaret "ved ikke", udgår.

Tilliden til kommunale instanser er generelt ret lavt. Borgerservice/biblioteker generelt tilfredshed, men ikke på de store velfærdsområder. Skoler, ældrepleje, socialområdet, jobcentre m.v.

Hvad angår møder m. kommunale medarbejdere specifikt er tilfredsheden højere. Lavest omkring byudvikling og byggeri og på socialområdet. Alle andre føler ml. 73%-91% at de mødes med respekt og forståelse.

Hvad angår kontakt til kommunen og digitale løsninger, er der også generelt en lav følelse af lethed ved dette.

Hvilke beslutninger går folk særligt op i: Særligt byudvikling, veje, parker affald osv., mens beslutninger på socialområdet og i daginstitutioner er mindre 'mindeværdige' for borgerne.

Det generelle billede er at folk generelt ikke er tilfredse med beslutningsprocesserne. Hvis Aarhus kommune skal gøre at folk er tilfredse – især når det kommer til beslutninger folk ikke er enige i.

5. Mini-workshop/Gruppearbejde: Hvad kan vi gøre for Gellerup-Toveshøj?

Rammerne for workshopen blev sat med definitionen på demokratisk værtskab "At acceptere et ansvar for at komme mennesker i møde og støtte dem i at bruge deres stemme og handlekraft i et fællesskab".

Første tema: Ud fra jeres egne erfaringer: Hvordan oplever vi demokratisk udenforskab i vores lokalområde?

En oplevelse er at det er de samme der dukker op til alle de centrale møder. At man ikke har kontakt på tværs.

Uvidenhed om større ting, fx EU-valg.

Udfordringer i foreninger.

Forståelse for medbestemmelse kan variere

Kan føle sig udenfor, eller at starte på bagkant, når man ser anderledes ud/har anden kultur/anden baggrund m.v.

Ud fra jeres egne erfaringer: Hvordan støtter vi allerede hinanden i at bruge vores stemme og handlekraft?

Bydelsmødrene, fx i skole sagen, at støtte hinanden og blive hørt. Fik demonstreret godt. Støttede hinanden i at blive hørt.

Samvirket er et mødeforum for frivillige og offentlige personer i Gellerupområdet, der repræsenterer klubber og idrætsforeninger, kulturelle foreninger, GLOBUS1, skoler, biblioteket, Folkeinformation, kirken, de lokale moskeer, fællesrådet, lokalpolitiet, social- og beskæftigelsesforvaltningen, ildsjæle, boligforeningen samt afdelingsbestyrelserne i Gellerup og på Toveshøj

Også ifm. med at Folkehusene var ved at blive lukket. Og også her virker det til at lykkes.

Samme historier om Edwin Rahrs vej og Gellerupbadet.

Bydelsmødrene har gjort en god indsats på mange ting.

Der kommer en række på fem workshops om demokratisk værtskab m. ekspertindlæg, videndeling og udfordring af vanskelige situationer samt ideudvikling og støtte til organisationer.

Første workshop er den 5. november fra kl. 15-17. Tilmelding til på jody@bbbo.dk. Alle er velkomne. Der vil være et nyt tema for hver enkelt workshop. Det er gratis at deltage.

6. Åben mikrofon

Laden har fået et cykelværksted i huset hver onsdag. Indtil videre en time om onsdagen fra 17-18. Det skal gøres sammen.

Bl.a. løft til skolerne generelt, sprogindsatser for førn, tiltrækning af elever til særligt skolerne i vest byen.

Gellerup Museum har ny udstilling "Den hvide gård med den røde lade". Åbne om søndagen, onsdagen i efterårsferien.

Onsdag d. 2. oktober er der opstartsmøde i Melletrummet om et nyt kunstprojekt. Ny kunstklub hvor alle beboere der har interesse i kunst og kultur kan komme og være med, få udstillet. Mulighed for at snakke om hvad projektet kan være, hvad man kan arbejde med. Værkerne vil med tiden blive udstillet i boligområdet. 16.30 i Melletrummet.

Livsværkstederne stod for maden til Kvartalsmødet.